

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1986-87, 1. samling, fremsat lovforslag, se Folketingstidende 1986-87, 1. samling, forhandlingerne sp. 2521, 5895, 11607 og 11802, tillæg A sp. 1955 og tillæg B sp. 1657, idet der dog er foretaget følgende ændringer:

- 1) Bestemmelsen om videregivelse af oplysninger er nu placeret i et nyt stk. 2 til § 152 d, således at denne bestemmelse kun omhandler videregivelse af private, personlige oplysninger af den i forvaltningslovens § 28, stk. 1, omhandlede karakter.
- 2) Fremskaffelse og udnyttelse af oplysninger, der er fortrolige af hensyn til offentlige interesser, er ifølge lovforslaget fortsat strafbart. Tilsvarende gælder også private oplysninger, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1 og 3.

Bestemmelsens tilblivelseshistorie

I januar 1971 fremkom Straffelovrådet med en betænkning om privatlivets fred (Betænkning nr. 601/1971) indeholdende forskellige forslag til straffelovsændringer.

Betænkningen var foranlediget af en skrivelse af 12. maj 1967, hvori Justitsministeriet anmodede rådet om at overveje ændringer af de gældende bestemmelser til beskyttelse af privatlivets fred. I denne forbindelse henvistes til de i Sverige og Norge i henholdsvis 1966 og 1958 gennemførte bestemmelser om forstærket integritetsbeskyttelse. Ændringerne i retstilstanden i Sverige og Norge sigtede på etablering af en strafferetlig beskyttelse af *privatlivet* mod aflytning eller anden teknisk baseret krænkelse af den fortrolige udveksling af tanker, følelser og oplysninger, jf. den norske straffelovs § 145 a (Betænkning nr. 601/1971, s. 16 ff.). Tilsvarende bestemmelser gennemførtes i Sverige efter anbefaling fra den svenske »Integritets-skydds kommittén«. Beskyttelsesobjektet for de svenske og norske initiativer samt for Straffelovrådets forslag var altså *private* fortrolige forhold.

Straffelovrådet fremkom imidlertid i den nævnte betænkning med et par bemærkninger, der kan henføres til grundlaget for tilblivelsen af den gældende meddelelseshæleribestemmelse i straffelovens § 152 d. I forbindelse med rådets overvejelser og forslag om

ændrede straffebestemmelser anførte rådet under afsnittet »Andres udnyttelse af de oplysninger, der er fremkommet ved aflytning eller udspejdnings« (Betænkning nr. 601/1971, s. 54), at »der efter Straffelovrådets opfattelse (er) et klart behov for, at straffebestemmelserne omfatter også de her omhandlede efterfølgende handlinger« (s. 54, 1. sp.), dvs. handlinger, der udføres af andre end gerningsmanden i det til grund liggende tavshedspligtsbrud. Rådet argumenterede herefter for indførelse af en meddelelseshæleribestemmelse og foreslog en ny bestemmelse optaget i straffelovens § 264 c med følgende indhold: »Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges uddraget offentligheden. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.« Straffelovrådet forholdt sig hermed udelukkende til videregivelse af *private* oplysninger.

I forbindelse med behandlingen i Justitsministeriet afgav det daværende registerudvalg en delbetænkning om tavshedspligt for ansatte i edb-servicebureauer m.v., der behandler oplysninger for det offentlige. Udvalget henviste i sine overvejelser til ovenstående bemærkninger fra Straffelovrådets betænkning, men syntes at udvide området for Straffelovrådets hensigt, idet udvalget, se Folketingstidende 1971-72, tillæg A, sp. 592, ud over kriminalisering af meddelelseshæleri i forhold til tavshedspligtsbrud for ansatte i edb-servicebureauer m.v. anbefalede kriminalisering af udnyttelse af alle oplysninger givet af en offentlig ansat i strid med den pågældendes tavshedspligt. Da dette spørgsmål, der sigter på kriminalisering af udnyttelse af *ethvert* tavshedspligtsbrud, altså også brud på tavshedspligtsbestemmelsen inden for hele § 152-området, ikke faldt under udvalgets arbejdsområde, afstod udvalget fra at fremsætte forslag herom.

Men ikke desto mindre indarbejdedes denne opfordring i justitsministerens lovforslag fremsat den 17. november 1971 i skikkelse af et nyt stk. 5 til § 152, se Folketingstidende 1971-72, forhandlingerne sp. 723, 1089, 3893 og 4187 samt tillæg A sp. 545, tillæg B sp. 631 og tillæg C sp. 217, og selv om bestemmelsens